

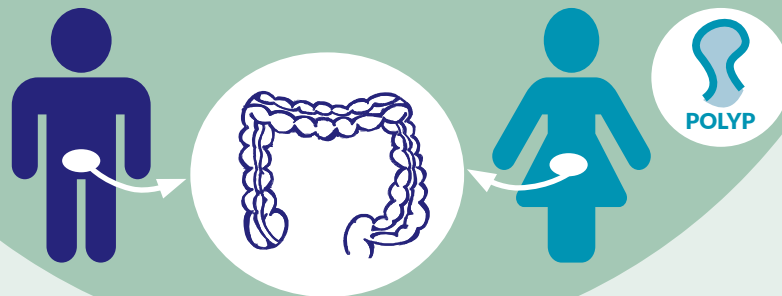
# Kolorektale Kanker

## Top 3 kanker by mans en vroue

Vroeë diagnose kan jou kanse op oorlewing verhoog.  
**KEN DIE RISIKO'S**

### VROEË OPSPORING IS BELANGRIK

Meeste kolorektale kankers begin as 'n poliep, 'n klein uitgroei van weefsel wat in die voering van die kolon of rektum begin en later versprei tot in die middel daarvan. Dokters kan poliepe tydens 'n kolonoskopie prosedure verwyder.



#### LEEFSTYL FAKTORE



'n Gebrek aan gereelde oefening



Lae vrugte- en groente-inname



'n Laevesel- en hoëvetdiët



Om oorgewig te wees (vetsug)



Die misbruik van alkohol



Swak mond- en tandhigiëne



Die gebruik van tabak

#### GENETIESE FAKTORE



Oorerflike sindrome soos Lynch-sindroom



Persoonlike of familiegeskiedenis van kolorektale kanker of poliepe

#### ANDER FAKTORE



Ouderdom



Tipe 2-diabetes



Inflammatoriese dermsiekte

#### TEKENS EN SIMPTOME (baie mense ervaar geen simptome nie)

- ➔ Verandering in dermgewoontes, insluitende diarree of hardlywigheid, of beide
- ➔ 'n Gevoel dat die dikderm nie heeltemal ledig nie
- ➔ Rektale bloeding of bloed in die stoelgang
- ➔ Swakheid of moegheid
- ➔ Aanhoudende abdominale ongemak (krampe, gas of pyn)
- ➔ Onverklaarbare gewigsverlies

Kontak KANSA Tolvry  
0800 22 66 22  
[www.cansa.org.za](http://www.cansa.org.za)

Vir meer inligting oor kolorektale kanker, kontak jou plaaslike gesondheidsfasiliteit.



health

Department:  
Health  
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

